

Forskrift om vaktvirksomhet

Fastsatt av Justis- og politidepartementet 25.05.2004 med hjemmel i lov om vaktvirksomhet av 5. januar 2001 nr. 1 § 15

§ 1. Virkeområde

Bestemmelsene om vaktvirksomhet gjelder ervervsmessig vaktvirksomhet som drives av private eller forvaltningsorgan. Den gjelder ikke for egenvakthold, nabohjelp eller andre vaktoppdrag som utøves sporadisk og har lite omfang.

Med forvaltningsorgan forståes ethvert organ for stat eller kommune.

§ 2. Tillatelse

Søknad om tillatelse til å utøve eller inngå avtale om vaktvirksomhet skrives på blankett fastsatt av Politidirektoratet. Det samme gjelder for endringer i virksomheten som medfører at ny tillatelse må gis, jf. lovens § 3 jf. § 1.

Søknad om slik virksomhet i ett politidistrikt sendes til og avgjøres av vedkommende politimester. Dersom virksomheten omfatter flere politidistrikter, sendes søknaden til den politimesteren hvor virksomheten har sitt hovedkontor. De berørte politimestre skal uttale seg før tillatelsen gis. Tillatelsen gis til foretaket, ikke til enkeltpersoner, jf. likevel lovens § 2 tredje ledd, første punktum.

Det stilles samme krav til den som har det daglige ansvaret for et forvaltningsorgan som til privat vaktforetak.

Avslag på søknaden om tillatelse eller tilbakekallelse av gitt tillatelse kan påklages til Politidirektoratet, jf. forvaltningsloven § 28.

§ 3. Tillatelses- og kontrollmyndighet

Godkjenning og kontroll med vaktsekselskapene utføres av politidistriktene. Når et vaktsekselskap har tillatelse i flere politidistrikter, utføres kontrollen i disse politidistriktene av den politimesteren som har gitt tillatelsen i samarbeid med stedlig politimester.

§ 4. Krav til ansatte

Til bruk i vurderinger av om vandelskravene i loven § 7 er oppfylt, skal det kreves uttømmende politiattest, jf. lov 11. juni 1971 nr 52 om strafferegistrering § 10 nr. 5 jf. forskrift til lov om strafferegistrering 20. desember 1974 § 15 tredje ledd.

For statsborgere i andre EØS-stater enn Norge skal det kreves dokumentasjon fra kompetente myndigheter i hjemlandet eller det seneste oppholdslandet, som viser at vandelskravet er oppfylt. Dersom slike dokumenter ikke kan utstedes, kreves det en edsvoren eller annen høytidelig erklæring som er avgitt overfor en rettslig myndighet eller et administrativt organ i hjemlandet eller det seneste oppholdslandet.

Politiattest kan også kreves etter tilsetting når særlige grunner foreligger. Politiet har rett til å varsle vaktsekskapet om ansatte som er under etterforskning for straffbare forhold av alvorlig karakter eller forhold som har betydning for tilliten i vedkommendes arbeid. Politidirektoratet kan gi nærmere retningslinjer i forhold dette.

Personer som er lærlinger under loven om fagopplæring i arbeidslivet behøver ikke oppfylle alderskravet i loven § 7 første ledd (fylt 18 år).

§ 5 Utdanning

Den som skal utføre vakttjeneste må gjennomføre godkjent utdanning for vektere.

Personer som utfører vakttjeneste skal før de utfører selvstendig tjeneste ha gjennomgått et introduksjonskurs på 15 timer og i tillegg gjennomgått en obligatorisk grunnutdanning på 80 timer innen 6 måneder etter påbegynt tjeneste. For borgere fra andre EØS-stater enn Norge, kreves tilsvarende utdanning som kan dokumenteres ved et utdanningsbevis utstedt av en kompetent myndighet i den aktuelle EØS-staten. For vikarer og midlertidig ansatte må opplæringen være gjennomført innen vedkommende har utført 850 timer vaktoppdrag. Opplæringsprogrammet, som skal ha en praktisk og en teoretisk del, skal være godkjent av Politidirektoratet. For bestemte typer oppdrag eller når det er behov for det, kan samme myndighet kreve at spesialutdanning eller ytterligere opplæring blir gitt.

Når særlige forhold tilsier det, kan vedkommende politimester gjøre unntak for kravene i denne bestemmelse etter nærmere retningslinjer fra Politidirektoratet.

§ 6 Uniform

Personer som utfører vakttjeneste skal bære uniform. Uniformen skal være godkjent av vedkommende politimester, jf. § 2 annet ledd.

Uniformen må ikke kunne forveksles med politiets, og den skal tydelig være forsynt med firmanavn og merket med ordet "Vekter" på venstre brystside.

Når særlige grunner taler for det, kan samme myndighet gi tillatelse til at ansatte under utførelse av spesielle vaktoppdrag ikke bærer uniform, etter nærmere retningslinjer fastsatt av Politidirektoratet.

§ 7 Legitimasjon

Personer som utfører vakttjeneste plikter å medbringe legitimasjon utstedt av vedkommende virksomhet og godkjent av vedkommende politimester, jf. § 2 annet ledd. Legitimasjonen skal fremvises for politiet når dette forlanges. Vekteren plikter for øvrig å legitimere seg overfor den person det er grepet inn overfor når dette forlanges av han eller henne.

Legitimasjonen skal inneholde opplysninger om selskap, ansettelsesnummer, bilde og navn. Navn kan være påført legitimasjonskortets bakside.

§ 8 Bruk av hund

Hund kan bare benyttes til beskyttelse under utførelse av vakttjeneste, jf. straffeloven § 48 (nødverge). Hunden skal føres i kort line.

Hunden skal kunne lystre føreren.

Bruk av hund under utførelse av vakttjeneste skal være godkjent av vaktforetaket. Vaktforetaket skal utarbeide instruks for utdanning, godkjenning og

bruk av hund. Politidirektoratet gir nærmere retningslinjer for slik utdanning, godkjenning og bruk av hund.

Vedkommende politimester kan gjøre unntak for bestemmelsen i første ledd dersom det foreligger særlige grunner, etter nærmere retningslinjer fastsatt av Politidirektoratet.

§ 9 Våpen

Personer som utfører vaktteneste skal være ubevæpnet og kan heller ikke utstyres med gassvåpen.

Personer som utfører vaktteneste kan dersom særlige behov foreligger utstyres med batong/kølle i samsvar med bestemmelser fastsatt i våpenlovgivningen. Medbringelse av batong forutsetter at det er gitt dispensasjon etter våpenforskriften § 1-1 fjerde ledd.

Politidirektoratet gir nærmere regler for når vekteren kan utstyre seg med batong/kølle og godkjenning av hvilke batonger/køller som kan benyttes i vektertjeneste. Batong/kølle kan bare benyttes når vilkårene i straffeloven § 48 om nødverge foreligger.

Når tjenesten tilsier det, kan håndjern medbringes for vekterens sikkerhet, jf. straffeloven § 48 (nødverge), eller for å sikre gjennomføringen av en lovlig pågrep etter straffeprosesslovens § 176, første ledd annen setning.

For så vidt gjelder våpentillatelse, vises til nærmere bestemmelser fastsatt i våpenlovgivningen.

§ 10 Plikt til å tegne forsikring

Foretak som skal utøve vaktvirksomhet må ha en forsikring som dekker det ansvar foretaket kan pådra seg under utøvelse av vaktvirksomheten. Forsikringen må tegnes før virksomheten settes i gang og opprettholdes så lenge den pågår.

Kravet til forsikring gjelder også ervervsmessig vaktvirksomhet som drives av forvaltningsorgan. Dersom forvaltningsorganet kan dokumentere at det på annen måte kan dekke et eventuelt ansvar som organet kan pådra seg på lik linje med en forsikring som angitt i første ledd, kan Politidirektoratet (etter søknad) frita forvaltningsorganet fra å tegne ansvarsforsikring.

§ 11 Krav til kommunikasjonsutstyr

Den som utfører vaktteneste skal kunne kommunisere med betjent vakt- eller alarmsentral mens vakttenesten utføres. Vaktforetaket er ansvarlig for at det etableres en forsvarlig kommunikasjonsordning. Politidirektoratet gir nærmere retningslinjer for krav til kommunikasjon.

Kommunikasjonsordningen må oppfylle krav til sikring av konfidensialitet i henhold til personopplysningslov og forskrifter (personopplysningslovgivningen).

§ 12 Opplysningsplikt

Foretak som utøver vaktvirksomhet plikter å gi tillatelses- og kontrollmyndigheten de opplysninger og den dokumentasjon som er nødvendig for myndighetens kontroll med at virksomheten drives i samsvar med bestemmelser fastsatt i eller i medhold av vaktvirksomhetsloven.

Foretak som utøver vaktvirksomhet skal hvert år innen utløper av mars måned sende en rapport til tillatelses- og kontrollmyndigheten, etter nærmere retningslinjer og rapporteringsskjema utarbeidet av Politidirektoratet.

§ 13 Gebyr

Det skal betales gebyr ved etablering og drift av vaktvirksomhet.

For tillatelse til å utøve eller inngå avtale om vaktvirksomhet innen et politidistrikt betales forskuddsvis et grunngebyr tilsvarende 20 ganger rettsgebyret. I tillegg betales et gebyr tilsvarende 3 ganger rettsgebyret for hvert politidistrikt hvor virksomheten skal utøves. Ved endringer i virksomheten som medfører at ny tillatelse må gis, lovens § 4, jf. § 1, betales et gebyr tilsvarende 3 ganger rettsgebyret.

I forbindelse med innsendelse av rapport nevnt i § 14 annet ledd til tillatelses- og kontrollmyndigheten betaler vaktforetaket hver gang et gebyr tilsvarende 2 ganger rettsgebyret, etter nærmere retningslinjer fastsatt av Politidirektoratet.

Hver gang politiet rykker ut på feilalarm meldt fra vaktforetak, kan politiet kreve gebyr fra vaktforetaket tilsvarende 2 ganger rettsgebyret.

§ 14 Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser

Forskriften trer i kraft fra 1. juli 2004 for så vidt gjelder ervervmessig vaktvirksomhet som drives av private.

Fra samme tid oppheves forskrift av 25. august 1989 nr. 832 om vaktvirksomhet.

For ervervmessig vaktvirksomhet som drives av forvaltningsorgan, jf. loven § 1, gjelder forskriften fra 1. januar 2005.

Plikt til å tegne forsikring i samsvar med § 10 i forskriften gjelder også eksisterende foretak. Det samme gjelder for krav til kommunikasjon etter forskriften § 11.